

Innspill til høringsuttalelse kommuneplan Sarpsborg sentrum 2018 – 2030.

Vi ser med stor skepsis på at kommunedelplanen for sarpsborg sentrum 2018-2030 strekker seg så langt sør til å inkludere de øvre delene av Torsbekkdalen.

Det er viktig å se dette området i et langsiktig og historisk perspektiv. Sarpsborg by ligger midt oppe på raet, og er på den måten på «trygg grunn» med grovere grunnmasser fra isranden. Derimot er de lavereliggende delene, som nede i Torsbekkdalen preget av marine avsetninger. Dette er områder som har ligget sør for isfronten hvor finpartikler har blitt avsatt i store mengder. I et historisk perspektiv er dette 10 000 år siden. Torsbekkdalen var så i lang tid en ravinedal med en meanderende bekk. Kun de siste 200 årene har utfyllinger og utretting av bekkedalen skjedd og gitt oss dagen landskapsbilde.

Temakartet som viser grunnforhold i høringsutkastet kan man tydelig se er hentet ut fra et kvartærgeologisk kart med langt større målestokk enn kartet til høringsutkastet. Kartbeksrivelsen av blåfargene som viser til ulik grad av mulighet for marin leire er dermed svært grovt kartlagt. En tommelfingerregel er at områder med jordbruk i dag, eller områder som tidligere hadde jordbruk før store arealer ble omprioritert til bolig- og industriformål, er områder med marin leire. Gamle flybilder kan brukes til å se tidligere jordbruksområder. Dette er de områdene hvor næringsrike finpartikler ble sedimentert ut på havbunnen nedenfor isfronten for 10 000 år siden. Av temakartet ser man de lokale forskjellene i mulighet for marin leire som følge av lokale topografiske forskjeller i liten grad, noe som viser hvor unøyaktig dette kartet er. Feltene uten farge kan man med et trent øye forstå er områder med grunnfjell. Dette er også svært unøyaktig, da det er langt flere områder med berg i dagen innenfor temakartets avgrensning, enn det som faktisk blir vist på kartet. Vi ber derfor om at kommunen og deres rådgivende konsulenter tar i bruk et kart som har den informasjonsoppløsningen som får fram alle faktiske data.

Grunnen til at manglende oppløsning på kartet er av største viktighet, er tilstedeværelsen av kvikkleire i deler av områdene med marin leire. Kvikkleire forekommer helt naturlig i områder med marin leire, og er særlig tilknyttet bratte hellinger og bekkedaler. Her spiller Torsbekkdalen en sentral rolle som et område med bratte hellinger ned til den gamle bekkedalen. Av temakartet framheves enkelte soner som fareområder for kvikkleire, men derimot er store deler av Torsbekkdalen en egen sone som følge av gjennomførte grunnundersøkelser. Vi undres over dette. Resultatene av disse grunnundersøkelsene er noe som offentligheten i liten grad har fått innsikt i. Vi ber derfor om at kommunen framviser faktiske resultater fra grunnundersøkelsene som begrunnelse for temakartets avgrensninger.

Vi påpeker også at riksvei 109 mellom Sarpsborg og Fredrikstad, på strekningen Alvimkrysset og Greåker, har blitt forsinket i planprosessen som følge av kvikkleire. Kvikkleire er dessverre et naturlig onde vi må håndtere i Nedre Glommaregionen. Kvikkleire er naturlig utbredt langs store deler av Glomma med sidevassdrag i dette området. Kvikkleireområder er soner som medfører enormt stor risiko ved nedbygging. Framtidens klimautsikter viser til hyppigere regn med sterkere regnskyll. Dette vil medføre at saltkonstruksjonen som holder kvikkleire stabilt vil vaskes ut raskere med dagens klimautsikter. Igjen medfører dette at arealer med kvikkleire i økende grad er lite egnet for omdisponering til nedbygd areal. Dersom slike arealer bygges ned vil det legge et enormt stort sikkerhetsansvar på grunneier og kommune, for arealenes videre sikkerhet. Det kan medføre store ekstrakostnader med jevnlig vedlikehold med grunnstabiliserende operasjoner som innsprøyting av salter.

Vi ber derfor om at Sarpsborg kommunes politikere og arealplanleggere tenker utenfor boksen når det gjelder sonene med kvikkleire. Dette er arealer som bør ligge ubebygde og upåvirket. Vi retter heller et forslag om å heller skape en grønn innfartsåre i Torsbekkdalen inn til Sarpsborg sentrum. Arealene trenger ikke å ligge brakke som engmark. Arealene kan heller med langt større hell omdisponeres til parkarealer som tilplantes med arter av edellauvskog som eik. Grunnen er næringsrik leirjord, noe som er egnet for edellauvskog. En innfartsåre med eikeskog eller lignende edellauvskog, vil også bidra til å stabilisere grunnen ytterligere enn dagens åpne engvegetasjon.

Videre vil jeg legge ved et brev som ble sendt som svar (til Park & Anlegg) på mottatt nabovarsel vedr. tiltak på eiendommen gnr. 1, bnr. 1789 , Korsgata 42 i Sarpsborg (gml. bensinstasjonen i Korsgt. 42) og hvor det ble bebudet "oppføring av nye bygninger i nær fremtid".:

"Hei !

Vi registrerer at den gml. bensinstasjonen i Korsgt. 42 skal rives og at det skal oppføres nye "bygninger" i nær fremtid på denne eiendommen.

Vi har ingenting imot at bensinstasjonen rives, men arbeidene med dette og dertil arbeid med å sette opp nye "bygninger" har vi en del bemerkninger til:

- Det er en meget kjent sak at grunnforholdene i dette området er velDIG dårlige, jfr. jordras for få år siden der det skulle bygges en skole. Dette er rett over veien for der det nå skal bygges nye "bygninger".

Rett ved siden av der bensinstasjonen idag ligger ble det for mange år siden planlagt ny brannstasjon. Denne ble fort kansellert da det viste seg at grunnforholdene ikke tillot dette.

- I februar 2017 ble det tatt grunnprøver tett innpå bensinstasjontomten som viste at grunnforholdene ikke er gode nok for byggearbeider. Det har blitt boret 30m ned og fjell eller stabil grunn ble ikke nådd. Boremannskapet kalte det hele for "sørpegrunn".

- Boremannskapet visste jo ikke hva som skulle bygges der de boret men de var klare på at på så dårlig grunn kan det knapt bygges en parkeringsplass, og absolutt ikke et parkeringshus. Tyngden av noe slikt ville bli altfor mye for grunnforholdene her.

- For ca 100 år siden var det fylling / søppelplass i dette området som ikke akkurat gir grunnlag for stabil grunn.

- For en del år siden ble det på vinteren gravd ned en rørledning fra Sandesund og oppover mot bensinstasjonen og videre oppover i dalen. Det var kaldt og det la seg tele. Dette telelaget ble brutt ved at en gravemaskin slo med skuffen i bakken. Da dette ble gjort førte vibrasjonene til at flere av vinduene i husene her sprakk. Sarpsborg kommune sørget den gang for å erstatte disse vinduene. Dette sier også litt om hvor ømfintlig disse grunnforholdene er.

- Det er også en kjent sak at mange av husene har større eller mindre setningskader i grunnmurene som skyldes disse grunnforholdene.

- Det burde ikke dokumenteres nærmere hva som skjer når man begynner å grave ved eller i nærheten av bygninger / konstruksjoner av forskjellig slag som står på dårlig grunn. Det har vært flere slike tilfeller av dette de siste årene og resultatet har vært skremmende. Vi kan nevne f.eks. jordraset ved Skjeggestadbrua, E-18 ved Holmestrand den 02.02.2015 og jordraset i Sørum 10.10.2016 hvor Park & Anlegg AS hadde arbeider like ved. I begge tilfeller ble det etterhvert påvist

at det hadde pågått arbeider i nærheten som hadde en meget uheldig påvirkning på disse meget ustabile grunnforholdene.

På bakgrunn av dette som nå er nevnt håper vi at dere revurderer planene for denne eiendommen."

Videre opplever vi i disse dager at det graves i gaten (Ringgata) for rehabilitering av kommunal kloakkledning osv. og dette fører selvsagt til litt tungtrafikk. Min kone som jobber nattvakter (og dermed sover om dagen) forteller at sengen vibrerer som et lite jordskjelv når lastebilene/traktorene passerer vårt hus. Entreprenøren tok dette til etterretning og kjører nå meget forsiktig.

Jeg håper at Sarpsborg kommune kan vie mitt innspill et blick og ikke se seg blind på alle planer om fortetning i sentrum.

Mvh

Sigmund Ruud

Ringgt. 33

1723 Sarpsborg